

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ȘI CELEI DE O FIINȚĂ,
DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI ȘI NEDESPĂRTITEI TREIMI

SLUJBA ÎNVIERII

TIPĂRITE CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD ȘI CU
BINECUVÂNTAREA PREA FERICITULUI PĂRINTE

TE OCTIST

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI - 2000

RÂNDUIALA SLUJBEI DIN NOAPTEA SFINTELOR PAȘTI

UTRENIA ÎNVIERII

În noaptea Sfintei și Marii Sâmbete, după ce perdelele și acoperămintele negre din biserică au fost schimbate cu cele luminate, către orele 23, paraclicerul (cântărețul) bate toaca și trage clopotele îndelung. Preotul vine în biserică, închinându-se, ca de obicei, la sfintele icoane, sărutându-le și zicând troparele rânduite. Toate luminile rămân stinse, păstrându-se aprinse numai candela și o lumânare în sfântul altar (pentru a se vedea la îmbrăcarea veșmintelor, apoi se sting) și una la strană (sau la analogul din mijlocul bisericii) pentru cântăreți (citeți). Punându-și epitrahilul de culoare neagră, preotul dă binecuvântarea de început, din fața ușilor împărătești:

**Binecuvântat este Dumnezeu nostru, totdeauna,
acum și pururea și în vecii vecilor.**

Cântărețul: **Amin.**

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție.

**Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul adevă-
rului, Care pretutindenea ești și toate le împlinești;
Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te**

sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluiește (de trei ori). Slavă... Și acum...

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

Preotul:

Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor (Preotul intră în altar).

Cântărețul: Amin.

Doamne miluiește (de 12 ori).

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeuul nostru.

În timpul acesta, preotul intră în sfântul altar și îmbracă toate veșmintele preoțești, cele de culoare luminată (la catedralele chiriarhale, arhiereul intră în sfântul altar la Cântarea a 4-a a Canonului și îmbracă toate veșmintele arhieresti, iar preoții și diaconii își iau binecuvântarea și îmbracă veșmintele lor; așijderea fac și sfinții slujitori din mănăstiri, luându-și binecuvântare de la cel mai mare).

PSALMUL 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu este înaintea mea pururea. Ție unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut, ca să fii îndreptățit întru cuvintele Tale și să biruiești când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit, și în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de

la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat. Arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Apoi se citește

Canonul Sâmbetei celei Mari

Cântarea 1, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Pe Cel ce a acoperit cu valul mării oarecând pe prigonitorul tiran, sub pământ L-au ascuns «feciorii celor mântuiți. Iar noi, ca fecioarele, să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit».

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Doamne Dumnezeul meu, cântare de petrecere și laudă de îngropare voi cânta Ție, Celui ce mi-ai deschis intrările vieții cu îngroparea Ta, și moartea și iadul cu moartea Ta ai omorât.

Sus pe scaun și jos în mormânt, cunoscându-Te cele mai presus de lume și cele de sub pământ, Mântuitorul meu, s-au cutremurat de moartea Ta; că mai presus de gând Te-ai văzut mort, Începătorule al vieții.

Că să umpli toate de slava Ta, Te-ai pogorât în cele de dedesubtul pământului; că nu s-a ascuns de Tine ființa mea cea din Adam, și îngropându-Te m-ai înnoit pe mine cel stricat, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Pe Tine, Cel ce ai spânzurat pe ape tot pământul fără ținere, văzându-Te făptura spânzurat în «locul Căpățânii, de multă spaimă, a fost cuprinsă, «strigând: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne».

Închipuirile îngropării Tale, le-ai arătat, înmulțind vedeniile; iar acum cele ascunse ale Tale, văzute le-ai făcut cu dumnezeiască bărbăție și celor din iad, Stăpâne, care strigă: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne.

Întinsu-Ți-ai palmele și ai împreunat cele depărtate de demult; iar cu înfășurarea giulgiului, Mântuitorule, și cu mormântul ai dezlegat pe cei legați, care strigau: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne.

În mormânt și sub peceți Te-ai cuprins, Nemuritorule de bunăvoie; că puterea Ta Ți-ai arătat prin fapte, cu dumnezeiasca lucrare, celor ce cântă: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Smerenia Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai înainte văzând-o Avacum, spăimântându-se a «strigat: Tu ai tăiat tăria celor puternici, Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic».

Astăzi ai sfințit ziua a șaptea, pe care o ai binecuvântat întâi cu încetarea lucrurilor; că toate le prefaci și le înnoiești, odihnindu-Te, Mântuitorul meu, și iarăși zidindu-ne.

Biruind Tu cu puterea Dumnezeirii, sufletul Tău de la trup s-a despărțit; că a rupt amândouă legăturile: a morții și a iadului, cu puterea Ta, Cuvinte.

Iadul întâmpinându-Te, Cuvinte, s-a amărât, văzându-Te om îndumnezeit rănit de bătăi și Atotputernic; și de înfricoșătorul Tău chip a rămas fără de glas.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Lumina cea neînserată a dumnezeieștii arătării Tale, Hristoase, care s-a făcut spre noi, pentru «milostivirea Ta, Isaia văzând-o, de noapte mâncând a «strigat: Învia-vor morții și cei din morminte se vor «scula, și toți cei de pe pământ se vor bucura».

Înnoiești pe pământenii, Ziditorule, făcându-Te pământean; și giulgiul și mormântul arată taina ce este întru Tine, Cuvinte; că sfetnicul cel cuvios, înseamnă

sfatul Celui ce Te-a născut, Care m-a înnoit în Tine cu mare cuviință.

Prin moarte ai prefăcut omorârea, prin îngropare stricăciunea; că nestricăcios ai făcut trupul pe care l-ai luat, cu dumnezeiasca cuviință făcându-l nemuritor; că trupul Tău, Stăpâne, n-a văzut stricăciune; nici sufletul Tău n-a rămas în iad, care este lucru necuvenit.

Ieșind Ziditorul meu, din ceea ce nu știe de bărbat, și fiind împuns cu sulița în coastă, din aceea ai făcut înnoire, Evei, făcându-Te Adam, adormind mai presus de fire, cu somn făcător de viață, și ridicând viața din somn și din stricăciune, ca un Atotputernic.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Prins a fost, dar nu a fost ținut în pânțelele chitului Iona; că al Tău chip purtând, al Celui ce ai «pătimit și îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară din «fiară a ieșit și a strigat străjerilor: cei ce păziți cele «deșarte și mincinoase, mila voastră ați părăsit-o».

Omorât ai fost, dar nu Te-ai despărțit, Cuvinte, de trupul pe care l-ai luat; că de s-a și stricat templul Tău în vremea patimii, și așa unul era ipostasul Dumnezeirii și al trupului Tău; că în amândouă unul ești, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Dumnezeu și om.

Greșala lui Adam a fost ucigătoare de om, iar nu ucigătoare de Dumnezeu. Că deși a pătimit firea trupului Tău celui de țărână, Dumnezeirea a rămas fără de patimă; că stricăciunea cea din Tine o ai prefăcut în

nestricăciune, și prin înviere ai arătat izvorul vieții celei nestricăcioase.

Împărătit-a iadul peste neamul omenesc, dar n-a rămas în veci; Că Tu, Puternice, fiind pus în groapă, cu palma cea începătoare de viață ai rupt încuietorile morții; și ai propovăduit celor ce dormeau acolo din veac, izbăvirea cea nemincinoasă, făcându-Te, Mântuitorule, Cel dintâi sculat din morți.

Doamne miluiește (de trei ori). Slavă... Și acum...

CONDACUL

Glasul al 6-lea:

Cel ce a încuiat adâncul s-a văzut mort, și cu smirna și cu giulgiu înfășurându-se, în mormânt a fost pus ca un mort, Cel fără de moarte, și femeile au venit să-L ungă cu mir, plângând cu amar și strigând: Aceasta este Sâmbăta cea preabinecuvântată, întru care Hristos adormind, va învia a treia zi.

ICOS

Cel ce cuprinde toate S-a înălțat pe Cruce, și se tânguiește toată zidirea, văzându-L spânzurat gol pe lemn; soarele și-a ascuns razele, și stelele și-au tănuit lumina, și pământul cu multă frică s-a clătinat, marea a fugit și pietrele s-au despiciat, și morminte multe s-au deschis, și trupuri de sfinți bărbați s-au sculat; iadul jos a suspinat, și iudeii s-au sfătuit să hulească Învierea lui Hristos. Iar femeile au strigat: Aceasta este Sâmbăta cea preabinecuvântată, întru care Hristos, adormind, va învia a treia zi.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Negrăită minune! Cel ce a izbăvit în cuptor pe nevlavioșii tineri din văpaie, în mormânt este pus «mort fără suflare, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat».

Rănit-u-s-a iadul, primind în inima sa pe Cel ce s-a rănit în coastă cu sulița, și a suspinat topindu-se de focul cel dumnezeiesc, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Bogat este mormântul, că primind în sine pe Făcătorul ca pe un adormit, s-a arătat dumnezeiască vistierie de viață, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

După obiceiul pentru cei morți, a primit punerea în mormânt Viața tuturor, și a arătat mormântul izvor al învierii, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Una era Dumnezeirea lui Hristos în iad și în mormânt și în Eden nedespărțită, împreună cu Tatăl și cu Duhul, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Spăimântează-te, înfricoșându-te, cerule, și să se sclatine temelile pământului. Că iată este socotit «între cei morți Cel ce locuiește întru înălțime, și în «mormânt mic ca un străin este primit. Pe Care tineri

«binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare prea-
«înălțați-L întru toți vecii».

S tricatu-s-a Templul cel preacurat, dar împreună a
ridicat cortul cel căzut, că al doilea Adam, Cel ce lo-
cuiește întru înălțime, S-a pogorât la Adam cel dintâi,
până la cămările iadului. Pe Care tineri binecuvântați-L,
preoți lăudați-L, popoare preainălțați-L întru toți vecii.

Încetat-a îndrăzneala ucenicilor, iar Iosif cel din
Arimateea s-a arătat inimos, că văzând mort și gol pe
Dumnezeu, Cel peste toate, L-a cerut și L-a îngropat
strigând: Tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L,
popoare preainălțați-L întru toți vecii.

O, minune nouă! O, bunătate! O, nespusă răbdare!
Că de bunăvoie se pecetluiește sub pământ Cel ce
locuiește întru înălțime, și este hulit Dumnezeu ca un
înșelător. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lău-
dați-L, popoare preainălțați-L, întru toți vecii.

La Cântarea a 9-a nu se cântă: Căci ce ești mai cinstită...

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Nu te tângui pentru Mine Maică, văzându-Mă în
groapă pe Mine, Fiul tău, pe Care M-ai zămislit
«în pânțele fără de sămânță; că Mă voi scula și Mă voi
«preaslăvi și voi înălța întru slavă, ca un Dumnezeu, pe
«cei ce cu credință și cu dragoste pe tine neîncetat te
«măresc».

Întru străină nașterea Ta scăpând de dureri, mai
presus de fire m-am fericit, Fiul meu Cel fără de
început; iar acum, Dumnezeuul meu, văzându-Te mort
fără suflare, mă sfâșii cumplit cu sabia întristării; dar
Te scoală, ca să fiu mărită.

Mă acoperă pământul voind Eu, dar se înfricoșează
portarii iadului văzându-Mă, Maică, îmbrăcat cu
haina sângerată a izbândirii; că ucigând, ca un
Dumnezeu, pe vrăjmași cu Crucea, iarăși voi învia și te
voi mări.

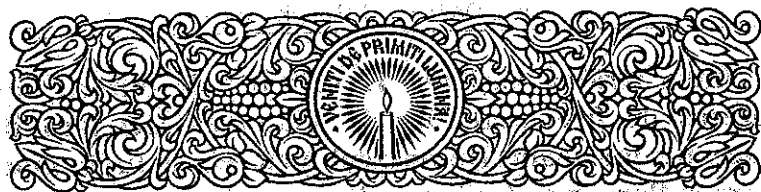
Să se bucure făptura, să se veselească toți pămân-
tenii, că vrăjmașul, iadul, s-a prădat; femeile cu miruri
să iasă în întâmpinare, că izbăvesc pe Adam și pe Eva
cu tot neamul, și a treia zi voi învia.

Sfârșindu-se citirea Canonului, se zice: Sfinte Dumnezeule... (de trei ori)
și rugăciunile următoare. Iar după Tatăl nostru... și Că a Ta este împărăția...
se cântă, rar, troparul, glasul al 2-lea:

Când Te-ai pogorât la moarte, Cel ce ești Viața cea
fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea
Dumnezeirii; iar când ai înviat pe cei morți din cele de
dedesubt, toate puterile cerești au strigat: Dătătorule
de viață, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Preotul (din altar) rostește ectenia: Miluiește-ne pe noi Dumnezeule...,
apoi, deschizând ușile împărătești (care rămân de acum deschise încontinuu,
până la Duminica Tomii), face apolisul mic.

Cu puțin timp înainte de miezul nopții (aproape de ora 24), preotul (la catedrale arhiereul, în mănăstiri starețul, iar la bisericile de enorie cu mai mulți slujitori, protosul) aprinzând de la candela de deasupra Sfintei mese, o făclie mai mare și frumos împodobită, iese cu ea printre sfintele uși și stând pe solee (sau între sfeșnicele împărătești), înalță făclia cu ambele mâini și rostește cu glas mare chemarea:

Veniți de primiți lumină!

Preotul rostește această chemare de trei ori la rând, îndreptându-se prima dată către credincioșii din față, a doua oară către cei din dreapta bisericii și a treia oară spre cei din stânga. Credincioșii din față se apropie și își aprind lumânările lor de la făclia preotului și apoi unii de la alții (dacă sunt mai mulți clerici, ei își aprind cei dintâi făclile lor de la cel mai mare).

Unde slujește un singur preot, după ce a lăsat făclia, el ia acum Sfânta Evanghelie și Sfânta cruce și iese printre sfintele uși, iar înaintea lui merg paracliserii și cântăreții, purtând icoana Învierii, cădelnița și sfeșnice cu lumini aprinse (sau făclii), cântând cu toții pe glasul al 6-lea;

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inima curată să Te slăvim.

La catedrale, mănăstiri și biserici de enorie cu mai mulți slujitori, cel mai mare ia Sfânta Evanghelie, unul dintre preoți icoana Învierii, altul crucea, diaconii cădelnițe, iar ceilalți slujitori mai mici (ipodiaconi, dacă sunt) sfeșnicele cu lumini aprinse; și așa, în sunetul toacei și al clopotelor și cântând cu toții: **Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule...**, se îndreaptă spre ieșirea bisericii, mergând în frunte paracliserii (ipodiaconii ori credincioșii dinaintea rândușii) cu sfeșnicele, după ei cântăreții având și ei făclii aprinse în mâini, după aceștia diaconii purtând cădelnițe în dreapta și făclii aprinse în stânga, apoi preoții cu Sfânta Evanghelie și icoana și la urmă protosul (la catedrale arhiereul) cu Sfânta cruce. Toți credincioșii ies afară, iar în biserică nu rămâne decât cel rânduit să aprindă candelile și sfeșnicele; se închid ușile bisericii.

Ieșind din biserică, clericii și însoțitorii lor merg pe rând la locul din față (din curtea bisericii) unde s-a pus din vreme o masă gătită și împodobită după rânduială; trecând cu toții prin partea dinspre mieznoapte a mesei, în ordinea în care au ieșit din biserică, preoții se așază în latura de apus a mesei, îndreptați spre răsărit, stând cel mai mare (arhiereul) în mijloc, iar ceilalți preoți în dreapta și în stânga lui, după vrednicia lor. Preoții pun pe masă Sfânta Evanghelie, Sfânta cruce și icoana Învierii, iar sfeșnicele se așază unul în partea de mieznoapte, iar altul în cea de miezăzi a mesei (dacă sunt sfeșnice mici ele sunt puse pe masă, de o parte și de alta a Sfintei Evanghelii). Preotul (protosul) primește cădelnița și ținând în stânga crucea și făclie aprinsă, cădește Sfânta Evanghelie, mergând pe rând în cele patru laturi ale mesei, și apoi pe credincioși; dacă este un singur diacon, el stă cu făclie aprinsă în latura opusă, iar dacă sunt doi diaconi ei încadrează pe protos, stând unul în latura din dreapta acestuia, celălalt în latura din stânga.

Terminându-se căderea, încetează sunetul clopotelor și al toacei, iar diaconul (în lipsa lui preotul), stând în latura de apus a mesei, îndreptat spre răsărit, glăsuiește:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm.

Cântăreții (corul):

Doamne miluiește (de trei ori).

Diaconul (preotul):

Întelepțiune, dreptți, să ascultăm Sfânta Evanghelie.

Preotul (la catedrale arhiereul), binecuvântând pe credincioși:

Pace tuturor.

Cântăreții (corul):

Și duhului tău.

Preotul (cel mai mare):

Din Sfânta Evanghelie de la Matei, citire.

Cântăreții (corul):

Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Diaconul (preotul):

Să luăm aminte.

Și stând înaintea credincioșilor, preotul (protosul) citește Sfânta Evanghelie de la Liturghia Sâmbetei celei Mari, din Sfânta Evanghelie după Matei 28, 1-16.

În vremea aceea, după ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua cea dintâi a săptămânii, au venit să vadă mormântul Maria Magdalena și cealaltă Marie. Și iată s-a făcut cutremur mare, căci îngerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a prăvălit piatra de la ușă și a stat deasupra ei. Și înfățișarea lui era luminoasă ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. De frica lui s-au cutremurat cei care păzeau și s-au făcut ca niște morți. Dar îngerul, vorbind femeilor, a zis: nu vă temeți voi, căci știu că pe Iisus Cel răstignit căutați. Nu este aici, căci S-a sculat precum a spus. Veniți de vedeți locul, unde a zăcut Domnul. Duceți-vă degrab și spuneți ucenicilor Săi că S-a sculat din morți și va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată, am spus vouă. Iar ele au plecat în grabă de la mormânt și cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească pe ucenicii Săi. Dar cum mergeau ele să vestească pe ucenici, iată Iisus le-a întâmpinat și le-a zis: bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat. Atunci Iisus le-a zis: nu vă temeți. Mergeți și spuneți fraților Mei să meargă în Galileea și acolo Mă vor vedea. Iar pe când se duceau ele, iată unii dintre păzitori, venind în oraș, au spus

căpeteniilor preoților toate cele ce s-au întâmplat. Atunci ei, adunându-se împreună cu bătrânii și ținând sfat, au dat bani mulți ostașilor și le-au zis: să spuneiți că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat pe când noi dormeam. Dacă însă se va auzi aceasta la dregător, noi îl vom potoli, și pe voi vă vom face fără griji. Iar ei luând banii, au făcut cum i-au învățat; și s-a răspândit vorba aceasta între iudei până în ziua de astăzi.

Apoi preotul (protosul) binecuvintează pe credincioși cu Sfânta Evanghelie, și se întoarce și o așază pe masă, iar corul (cântăreții) cântă:

S lavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Dacă este un singur diacon, el trece acum în latura de răsărit a mesei, stând cu fața spre apus și având în dreapta o lumânare aprinsă; dacă sunt doi, ei încadrează pe preotul-protos, stând unul în latura de miazăzi, iar altul în latura de miazănoapte a mesei, unul înaintea celuilalt.

Preotul (protosul) cu cădelnița aprinsă în dreapta, iar în stânga crucea și o făclie aprinsă, și stând cu fața spre răsărit și cădind în chipul crucii, intonează:

S lavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții (corul): **Amin.**

Preotul (iar unde sunt mai mulți slujitori, toți clericii), cântă acum, cu glas mare, troparul, glasul al 5-lea:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

În timpul acesta încep din nou să sune clopotele și să bată toaca; după ce clericii au cântat troparul, corul (cântăreții și credincioșii) îl repetă, cântându-l de două ori la rând.

Apoi preotul (protosul), din locul unde a stat până acum, cădind spre răsărit, rostește cu glas mare și răspicat:

Stihul întâi:

Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmașii Lui și fugind de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Cântăreții (corul) cântă:

Hristos a înviat din morți... (o dată).

În timpul acesta preotul (protosul) trece în latura de miazăzi a mesei (diaconul în cea de miazănoapte) și stând cu fața spre miazănoapte, cădește din nou și rostește.

Stihul al doilea:

Precum se împrășteie fumul și nu mai este; precum se topește ceara de la fața focului.

Cântăreții (corul):

Hristos a înviat din morți... (o dată).

Trecând în latura de răsărit a mesei (diaconul în cea de apus) și stând cu fața spre apus, preotul (protosul) cădește din nou și rostește.

Stihul al treilea:

Așa pier păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii se veselesc.

Cântăreții (corul):

Hristos a înviat din morți... (o dată).

Trecând în latura de miazănoapte a mesei (diaconul în cea de miazăzi) și stând cu fața spre miazăzi, preotul (protosul) cădește iarăși și rostește

Stihul al patrulea:

Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.

Corul (cântăreții):

Hristos a înviat din morți... (o dată).

Revenind în fața mesei, adică în latura dispre apus (iar diaconul trecând în cea de răsărit), preotul cădește din nou și rostește:

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Corul (cântăreții):

Hristos a înviat din morți... (o dată).

Preotul (protosul), din locul în care se află și cădind, rostește:

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Corul (cântăreții):

Hristos a înviat din morți... (o dată).

Acum preotul (slujitorii) cântă din nou, cu glas înalt:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând...

Iar corul (cântăreții) cântă sfârșitul:

Și celor din morminte viață dăruindu-le (unii repetă de trei ori acest sfârșit al cântării).

Acum încetează sunetul clopotelor și al toacei, iar diaconul (unde sunt mai mulți diaconi, protodiaconul) ori, dacă nu este diacon, preotul, rostește ectenia mare:

Cu pace Domnului să ne rugăm,

Strana: Doamne miluiește

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea Fericitul Părintele nostru (N) Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt-) prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru cinstita preoțime și întru Hristos diaconime și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru binecredinciosul popor român de pretutindenii, pentru cărmuitorii țării noastre, pentru mai marii orașelor și satelor și pentru iubitoarea de Hristos oaste, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc pe uscat, pe ape și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, ecfonisul:

Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții (corul): **Amin.**

Protosul, luând crucea în mâna dreaptă, rostește de trei ori: Hristos a înviat! cu glas mare, întâi cu fața către credincioșii dinspre apus, a doua oară către cei dinspre miazăzi și a treia oară către cei dinspre miazănoapte; iar credincioșii răspund de fiecare dată: **Adevărat a înviat!**

Încep din nou să sune clopotele și să bată toaca. Preotul (protosul) ia Sfânta Evanghelie și crucea, iar ceilalți icoana Învierii și cădelnițele și, mergând în aceeași ordine ca la ieșire, intră în biserică, începând cântăreții să cânte Canonul Învierii.

Preotul (clericii) intră în sfântul altar, punând pe sfânta masă Sfânta Evanghelie și Sfânta cruce; cel care poartă icoana Învierii o așază pe tetrapod (proschinar sau iconostas), iar cântăreții, oprindu-se la locurile lor, în strane, continuă cântarea Canonului Învierii, precum se arată mai jos.

La bisericile cu mai mulți slujitori, unul dintre preoți, care va fi rânduit, începe lucrarea Proscomidiei, iar protosul (la catedrale arhierul), luând cădelnița în dreapta, iar în stânga o făclie aprinsă și o cruce, însoțit de diaconi, cădește întâi în sfântul altar și apoi, ieșind printre sfințele uși, în toată biserică.

Atunci când începe să cădească, în naos, spre credincioșii din dreapta bisericii, preotul (protosul) zice cu glas mare: Hristos a înviat! iar credincioșii răspund: **Adevărat a înviat!** Aceasta se zice de trei ori la rând; așijderea se face și când preotul cădește spre credincioșii din stânga bisericii și apoi când cădește spre cei dinspre pronaosul bisericii.

La bisericile cu un singur preot, acesta face el însuși căderea mare, cum s-a arătat, iar după aceea începe lucrarea Proscomidiei.

Canonul Învierii

Facere a Sfântului Ioan Damaschin.

Imnosul fiecărei cântări se cântă de două ori, prima dată de clericii din altar și a doua oară de cântăreții din strana dreaptă. Stihirile de la fiecare cântare se pun pe 12, înaintea fiecărei stihiri cântându-se stihul: Hristos a

înviat din morți; la sfârșitul fiecărei cântări se repetă irmosul, cântat de amândouă stranele împreună. Apoi se cântă Hristos a înviat... (de trei ori) și se rostește ectenia mică. La începutul fiecărei cântări preotul cădește (unde sunt mai mulți slujitori, cădirea o fac preoții de rând, iar la Cântarea a noua a Canonului cădesc diaconii); în timpul cădirii, atât preoții cât și diaconii ies și intră în sfântul altar printre ușile împărătești, care rămân neconținut deschise.

Cântarea 1, glasul 1:

Irmosul:

Ziuă Învierii, popoare, să ne luminăm! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de «pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiată lumină a Învierii. Și, cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim zicând: Bucurați-vă!

Hristos a înviat din morți.

Cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure. Și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută; că S-a sculat Hristos, Bucuria ce veșnică.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Ziuă Învierii, popoare, să ne luminăm! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe «pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică și preotul ecfonisul:

Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din izvorul nestricăciunii, «cel izvorât din mormântul lui Hristos, întru Care ne «întărim» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele de dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit.

Hristos a înviat din morți.

Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine; Însuți împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă «făcută cu minuni, ci din izvorul nestricăciunii, cel

«izvorât din mormântul lui Hristos, întru Care ne «întărim».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică și preotul ecfonisul:

Că Tu ești Dumnezeu nostru și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

IPACOL, glasul al 4-lea:

Venind mai înainte de zori cele ce au fost cu Maria și gășind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce căutați, printre morți, ca pe un om, pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeți giulgiurile cele de îngropare. Alergați și vestiți lumii că S-a sculat Domnul, omorând moartea; că este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce mântuiește neamul omenesc.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu-grăitorul Avacum să stea împreună cu noi și să arate pe «îngerul cel purtător de lumină, grăind cu mare glas: «Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca Cel «atotputernic» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

parte bărbătească, ca Cel ce a deschis pânțele fecioresc, fost-a Hristos: iar ca om, Mielușel s-a chemat.

Și fără prihană a fost, Paștile noastre, ca Cel ce n-a gustat înținăciune; și ca un Dumnezeu adevărat, desăvârșit s-a numit.

Hristos a înviat din morți.

Ca un mieluleț de un an, Cununa cea binecuvântată de noi, Hristos, de voie pentru toți S-a jertfit, Paștile cele curățitoare; și iarăși din mormânt a strălucit nouă, frumos, Soarele dreptății.

Hristos a înviat din morți.

Dumnezeiescul părinte David înaintea chivotului umbrei a săltat jucând; iar noi, poporul cel sfânt al lui Dumnezeu, plinirea închipuirilor văzând, să ne veselim dumnezeiește, că a înviat Hristos, ca Cel atotputernic.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu-grăitorul «Avacum să stea împreună cu noi și să arate pe îngerul «cel purtător de lumină, grăind cu mare glas: Astăzi «este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca Cel atot-«puternic».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Diaconul zice ectenia mică, iar preotul ecfonisul:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Să ne sculăm dis-de-dimineață și, în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului; și să vedem pe Hristos, «Soarele dreptății, tuturor viață răsărind» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

Milostivirea Ta cea nemăsurată văzând-o cei finiți în legăturile iadului, spre lumină se grăbeau, Hristoase, cu picioare vesele, lăudând Paștile cele veșnice.

Hristos a înviat din morți.

Să ne apropiem, purtătorilor de lumină, de Hristos, Cel ce a ieșit din mormânt ca un Miel; și să prăznuim, împreună cu cetele iubitoare de praznice, Paștile lui Dumnezeu, cele mîntuitoare.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Să ne sculăm dis-de-dimineață și, în loc de mir, «cântare să aducem Stăpânului; și să vedem pe Hristos, «Soarele dreptății, tuturor viață răsărind».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică, iar preotul ecfonisul:

Că s-a sfințit și s-a preaslăvit preacinstitul și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Pogorātu-Te-ai întru cele mai de jos ale pământului și ai sfărâmat încuietorile cele veșnice, care «țineau pe cei legați, Hristoase; iar a treia zi, ca și Iona «din chit, ai înviat din mormânt» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

Păzind pecetile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile Fecioarei prin nașterea Ta, și ne-ai deschis nouă ușile raiului.

Hristos a înviat din morți.

Mântuitorul meu, Jertfa cea vie și nejertfită, ca un Dumnezeu, pe Tine însuși de voie aducându-Te Tatălui, ai sculat pe Adam cu tot neamul înviind din mormânt.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Pogorātu-Te-ai întru cele mai de jos ale pământului «și ai sfărâmat încuietorile cele veșnice, care țineau pe «cei legați, Hristoase; iar a treia zi, ca și Iona din chit, «ai înviat din mormânt».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică, iar preotul ecfonisul:

Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Tie slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

Apoi CONDACUL glasul al 8-lea:

Deși Te-ai pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit și ai înviat, ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: Bucurați-vă! Și Apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuți ridicare.

ICOS

Pe Soarele cel mai înainte de soare, Care a apus oarecând în mormânt, întâmpinatu-L-au către dimineață, căutându-L ca pe o zi, mironosițele femei și una către alta, strigau: o prietenelor veniți să ungem cu miresme Trupul cel de viață purtător și îngropat, Trupul care a înviat pe Adam cel căzut, Care zace în mormânt. Să mergem, să ne sânguim ca și magii și să ne închinăm, și să aducem miruri în loc de daruri, Celui ce nu în scutece, ci în giulgiu a fost înfășurat, și să plângem, și să strigăm: O, Stăpâne, scoală-Te, Cel ce dai celor căzuți ridicare.

SINAXAR

În Sfânta și Marea Duminică a Paștilor prăznuim Învierea cea dătătoare de viață a Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Stihuri:

Hristos pogorând la luptă cu iadul, singur.

După ce a luat pradă multă de biruință, S-a ridicat.

Numim sărbătoarea de azi Paști, după cuvântul care în vechiul grai evreiesc însemnează trecere; fiindcă aceasta este ziua în care Dumnezeu a adus, la început, lumea dintru

neființă întru ființă. În această zi smulgând Dumnezeu pe poporul israelitean din mâna Faraonului, l-a trecut prin Marea Roșie și tot în această zi, S-a pogorât din ceruri și S-a sălășluit în pânțele Fecioarei. Iar acum, smulgând tot neamul omenesc din legăturile iadului, l-a suit la cer și l-a adus iarăși la vechea vrednicie a nemuririi.

Dar pogorându-Se la iad Domnul, nu a înviat pe toți câți erau acolo, ci numai pe cei care au voit să creadă în El; și sufletele sfinților din veac, ținute cu sila de iad, le-a slobozit și a dăruit tuturor puțința să se urce la ceruri.

Drept aceasta, bucurându-ne peste fire, prăznuim, cu strălucire, Învierea, închipuind bucuria cu care s-a îmbogățit firea noastră prin îndurarea milostiviilor lui Dumnezeu. De asemenea, dându-ne unul altuia obișnuita sărutare de Înviere, prăznuim și risipirea vrajbei, arătând prin aceasta unirea noastră cu Dumnezeu și cu îngerii Săi.

Iar Învierea Domnului, așa s-a petrecut: La miezul nopții pe când străjerii păzeau mormântul, pământul s-a cutremurat și un înger s-a pogorât și a răsturnat piatra de pe mormânt. Ostașii văzând aceasta, s-au înspăimântat și au fugit; numai după aceea s-a petrecut venirea femeilor la mormânt, sâmbătă după miezul nopții, aproape de revărsatul zorilor. Învierea a cunoscut-o întâi Maica lui Dumnezeu, care, după cum grăiește Evanghelia de la Matei, ședea la mormânt împreună cu Maria Magdalena. Dar spre a nu se arunca îndoială asupra Învierii, din pricina dragostei de mamă pentru Fiul său, de aceea zic Evangheliștii că Domnul S-a arătat mai întâi Mariei Magdalena. Ea a văzut și pe îngerul, ce sta pe piatră, și plecându-se, a văzut și pe cei dinăuntru mormântului, care au vestit Învierea Domnului și au grăit: «A înviat, nu este aici, iată locul unde L-au pus pe Dânsul». Deci, auzind ea acestea, a alergat

degrab la ucenicii cei mai înflăcărați, la Petru și la Ioan, și le-a vestit lor Învierea. Iar întorcându-se ea cu cealaltă Marie la mormânt, le-au întâmpinat pe ele Hristos, zicându-le: «Bucurați-vă!» Drept era, ca seminția femeiască să audă ea, mai întâi, bucuria, ca ceea ce a auzit mai întâi: «Întru dureri să nască fii». Ele fiind biruite de dragoste, s-au apropiat și s-au atins de precuratele Lui picioare, voind să-L cunoască mai cu dinadinsul. Apostolii au venit la groapă și Petru numai plecându-se în mormânt, s-a întors înapoi, iar Ioan a intrat înăuntru, a privit mai cu de-amănuntul și a pipăit giulgiul și mahrama capului (Luca 24, 12; Ioan 20, 3-8).

Magdalena, spre a se încredința mai cu dinadinsul despre cele ce văzuse, a venit iarăși împreună cu celelalte femei la mormânt, cam pe la revărsatul zorilor și au stat afară și plâneau. Dar uitându-se ea în mormânt văzu doi îngeri strălucind de lumină, care, certând-o oarecum, i-a grăit: «Femeie ce plângi? Pe cine cauți? Pe Iisus Nazarineanul cauți? Pe Cel răstignit? S-a sculat, nu este aici». Și îndată s-au ridicat cuprinși de teamă, văzând pe Domnul. Iar aceea întorcându-se a văzut pe Hristos stând și părându-i-se că El este grădinarul (că mormântul era în grădină) I-a zis: «Doamne, dacă tu l-ai luat pe El, spune unde L-ai pus; și eu îl voi lua pe Dânsul», și căutând ea din nou către îngeri, Mântuitorul a grăit Magdalenei: «Marie!»; iar ea înțelegând dulcele și cunoscutul glas al lui Hristos, voia să se atingă de El. Dar El a zis: «Nu te atinge de Mine, că încă nu M-am suit la Tatăl Meu; precum socotești, ție ți se pare că Eu sunt încă om; ci mergi la frații Mei și spune-le, cele ce ai văzut și auzit»; și Magdalena a făcut așa. Luminându-se de ziua, ea a venit iarăși la mormânt cu celelalte; iar cele ce erau cu Ioana și cu Salomeea au venit la răsăritul soarelui și, pe scurt grăind, femeile au

venit la mormânt adesea și între ele era și Născătoarea de Dumnezeu. Că ea este aceea pe care Evanghelia o numește Maria lui Iosie; Iosie era fiul lui Iosif. Nu se știe însă ceasul când a înviat Hristos. Unii zic că la cântarea cea dintâi a cocoșilor; alții când s-a întâmplat cutremurul, iar alții într-altă dată.

Deci așa petrecându-se faptele, iată că unii din cei ce păzeau mormântul au venit și au spus arhierilor cele întâmplate; iar aceștia mituindu-i cu bani, i-a înduplecat să spună că ucenicii lui Hristos au venit în timpul nopții și L-au furat. În seara acelei zile însă ucenicii fiind adunați laolaltă de frica iudeilor, și ușile fiind încuiate, a intrat Iisus la dâșii, că era cu trup nestricăcios, și ca de obicei le-a vestit lor: «Pace vouă!» Ei, văzându-L, s-au bucurat peste măsură de mult și au primit prin suflare, mai desăvârșită lucrarea Preasfântului Duh.

În ce privește însă, Învierea Domnului în a treia zi de la înmormântare, așa să știi: Joi seara și Vineri ziua, fac o zi (așa socoteau evreii întinderea unei zile); apoi Vineri noaptea și Sâmbăta întreagă, fac altă zi; - iată deci a doua zi. Altă zi o face noaptea de Sâmbăta și o parte din ziua de Duminică (fiindcă după o parte a începutului se înțelege întregul), deci altă întindere de zi. Iată dar și ziua a treia. Sau alt fel: Hristos S-a răstignit Vineri la ceasul al treilea; de la ceasul al șaselea și până la ceasul al nouălea s-a făcut întuneric, aceea înțelegeți-o o noapte; deci iată o întindere de o zi de la ceasul al treilea până la al nouălea. Apoi, după întuneric iată ziua și noaptea de Vineri; deci a doua întindere de zi. În sfârșit ziua Sâmbetei și noaptea ei fac, iată, a treia întindere de zi. Că deși Mântuitorul a făgăduit să ne facă bine în trei zile, totuși binefacerea a plinit-o El într-un răstimp mai scurt.

3A: Cărui slavă și putere este în vecii vecilor. Amin.

Apoi clericii cântă în sfântul altar, pe glasul al 2-lea:

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos. Că iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

Aceeași cântare se cântă încă de două ori de către cântăreți.

Apoi din nou clericii în altar, pe glasul al 6-lea:

Învind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, a dăruit nouă viață veșnică și mare milă.

Cântăreții repetă de două ori aceeași cântare.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-Se Com, pătimește ca un muritor; și prin patimă pe cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel «unul binecuvântat, Dumnezeuul părinților noștri, și «preaslăvit» (de două ori).

Hristos a înviat din morți.

Femeile cele de Dumnezeu înțeleptite, cu miruri către Tine au alergat; și, bucurându-se, s-au închinat Tie, Dumnezeuului celui viu, pe Care, ca pe un mort, cu

lacrimi Te căutau; și Paștile cele de taină ucenicilor Tăi, Hristoase, le-au binevestit.

Hristos a înviat din morți.

Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți veșnice; și săltând, lăudăm pe Pricinuitoarul, Cel unul binecuvântat, Dumnezeuul părinților noștri, și preaslăvit.

Hristos a înviat din morți.

Cât este de sfântă, cu adevărat, și întru totul prăznuită această noapte de mântuire și strălucită, mai înainte vestitoare fiind a zilei celei purtătoare de lumină, a Învierii, în care Lumina cea fără de ani din mormânt cu trupul tuturor a strălucit.

Apoi amândouă stranele din nou

Irmosul (Catavasia):

Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-Se om, pătimește ca un muritor; și prin patimă pe cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel unul binecuvântat, Dumnezeuul părinților noștri, și preaslăvit.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică, iar preotul cefonisul:

Fie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată și preaslăvită: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Această aleasă și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor «este și sărbătoare a sărbătorilor, în care binecuvântăm «pe Hristos în veci» (de două ori).

Hristos a înviat din morți:

Veniți, din rodul cel nou al viței, al dumnezeieștii veselii, în ziua cea vestită a Învierii, Împărăției lui Hristos să ne împărtășim, laudându-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu, în veci.

Hristos a înviat din morți:

Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, și vezi, că iată, au venit la tine fiii tăi, ca niște făclii de Dumnezeu luminate, de la apus și de la miazănoapte, și de la mare și de la răsărit, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci.

Preasfântă Treime, Dumnezeu nostru, slavă Tie.

Parinte atotțiitorule și Cuvinte și Duhule, Fire, Ceea ce ești una în trei Ipostasuri, mai presus de ființă și de Dumnezeire, întru Tine ne-am botezat și pe Tine Te binecuvântăm întru toți vecii.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Această aleasă și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor este și «sărbătoare a sărbătorilor, în care binecuvântăm pe «Hristos în veci».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică, iar preotul ecfonisul:

Că s-a binecuvântat numele Tău și s-a preaslăvit împărăția Ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum și «te bucură, Sioane! Iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veselește-te întru Învierea Celui născut al tău».

Stihuri:

Îngerul a strigat celei pline de dar: Curată Fecioară, bucură-te! Și iarăși zic: bucură-te! Că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.

Mărește, sufletul meu, pe Cel ce a înviat a treia zi din mormânt, pe Hristos, Dătătorul de viață.

Mărește, sufletul meu, pe Cel ce a pățimit de bunăvoie, și S-a îngropat și a înviat a treia zi din mormânt.

Hristos, Paștile cele nouă, Jertfa cea vie jertfită, Mielușelul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii.

Desteptat-ai, după ce ai adormit, pe cei morți din veac, răchind împărătește ca un leu din Iuda.

Magdalena-Maria a alergat la mormânt și pe Hristos văzându-L, ca pe un grădinar L-a întrebat.

Înger strălucitor către femei a strigat: Nu mai plângeți, că Hristos a înviat.

Hristos a înviat, Cel ce a călcat moartea și pe morți i-a ridicat. Popoare, veseliiți-vă!

Astăzi toată făptura se veselește și se bucură, că Hristos a înviat și iadul a prădat.

Astăzi a prădat iadul, Stăpânul, Cel ce a ridicat pe cei legați, pe care-i avea din veac, cumpănit întru sine.

În loc de: Slavă...

Mărește, sufletul meu, Stăpânirea cea în trei Ipostasuri și nedespărțită Dumnezeuire.

În loc de: Și acum...

Bucură-te, Fecioară, bucură-te! Bucură-te, binecuvântată! Bucură-te, preamărită! Că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt!

La fiecare stih se zic troparele din canon, repetându-le.

O, dumnezeiescul! O, iubitul! O, preadulcele Tău glas! Căci cu noi ai făgăduit să fii cu adevărat, până la sfârșitul veacului, Hristoase. Pe Care întărire de nădejde credincioșii avându-Te, ne bucurăm.

O, Paștile cele mari și preasfințite, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul și Puterea lui Dumnezeu. Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Tale.

Apoi amândouă stranele, din nou

Irmosul (Catavasia):

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că «slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum și te «bucură, Sioane! Iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veselește-te întru Învierea Celui născut al tău».

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi diaconul zice ectenia mică, iar preotul ecfonisul:

Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: **Amin.**

LUMINÂNDA

Însăși podobia (se cântă în sfântul altar o dată, apoi de două ori la strane):

Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând; Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire.

LA LAUDE

Se cântă opt stihiri: patru ale Învierii din Octoih, pe glas 1 și patru ale Paștilor, pe glasul al 5-lea:

Strana întâia:

Toată suflarea să laude pe Domnul. Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cei de sus! Ție se cuvine cântare, Dumnezeuule.

Strana a doua:

Lăudați pe El toți îngerii Lui; lăudați-L pe El toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeuule.

Stihirile Învierii, glasul 1:

Strana întâia, stihul:

Lăudați-L pe El întru puterile Lui, lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Lăudăm, Hristoase, patima Ta cea mântuitoare și slăvim Învierea Ta.

Strana a doua, stihul:

Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Cel ce răstignire ai răbdat și moartea ai stricat și ai înviat din morți, împacă viața noastră, Doamne, ca un singur atotputernic.

Strana întâia, stihul:

Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El în strune și în organe.

Cel ce iadul ai prădat și pe om l-ai înviat cu învierea Ta, Hristoase, învrednicește-ne pe noi cu inimă curată să Te lăudăm și să Te slăvim.

Strana a doua, stihul:

Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Pogorârea Ta cea cu dumnezeiască cuviință slăvind-o, Te lăudăm pe Tine, Hristoase. Născutu-Te-ai din Fecioară și nedespărțit ai fost de Tatăl.

Pățimii-ai ca un om și de voie ai răbdat răstignire. Înviat-ai din mormânt, ca dintr-o cămară ieșind, ca să mântuiești lumea, Doamne, slavă Ție.

Apoi se cântă Stihurile Paștilor, glasul al 5-lea:

Strana întâia, stihul:

Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmașii Lui, și fugind de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Paștile cele sfinte astăzi nouă S-a arătat. Paștile cele nouă și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorul; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile

care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfîntesc pe toți credincioșii.

Strana a doua, stihul:

Precum se împrăstie fumul și nu mai este; precum se topește ceara de fața focului.

Veniți de la mormânt, femei bine-vestitoare, și ziceți Sionului: Primește de la noi bunele vestiri de bucurie ale Învierii lui Hristos. Veselește-te, saltă și te bucură, Ierusalime, pe Împăratul-Hristos vazându-L ca pe un mire ieșind din mormânt.

Strana întâia, stihul:

Așa pier păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii se veselesc.

Mironosițele femei, foarte de dimineată, stând înaintea mormântului Dătătorului de viață, aflat-au înger pe piatră șezând: și acela, grăind către dânsle, așa zicea: Ce căutați pe Cel viu printre morți? Ce plângeți pe Cel nestricăcios, ca și cum ar fi întru stricăciune? Mer-gând, vestiți ucenicilor Lui.

Strana a doua, stihul:

Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselăm întru ea.

Paștile cele frumoase, Paștile Domnului, Paștile! Paștile cele preacinstite nouă ne-au răsărit! Paștile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrățișăm! O, Paștile, izbăvire de întristare! Că astăzi, din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: Vestiți apostolilor!

Slavă... Și acum..., glasul al 5-lea:

Ziua Învierii! Și să ne luminăm cu prăznuirea, și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: fraților și celor ce ne urâsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Și cântându-se Hristos a înviat... de mai multe ori, se face sărutarea, precum urmează:

În mănăstiri și la catedrale, fie la începutul cântării Laudelor, fie mai târziu, slujitorii ies printre ușile împărătești și vin spre iconostas (tetrapod), unde a fost așezată icoana Învierii.

Sfințiții slujitori vin pe rând, de la cel mai mare până la cel mai mic, sărută mai întâi icoana Învierii, Sfânta Evanghelie precum și crucea din dreapta preotului următor, cu care se îmbrățișează. Protosul spune: Hristos a înviat!, iar fiecare răspunde: Adevărat a înviat!, după care se așază de-a dreapta protosului. Așa fac toți preoții și diaconii, pe rând, sărutându-se unul cu altul, începând de la protos și așezându-se unul de-a dreapta celui alt, până la ultimul.

După aceasta încep să vină pentru sărutare ceilalți frați (în mănăstiri) sau credincioși (în catedrale și în biserici de enorie), sărutând și ei, pe rând, icoana Învierii de pe iconostas, apoi Sfânta Evanghelie de la protos și crucile din mâinile preoților și diaconilor, care le spun la fiecare: Hristos a înviat! iar fiecare răspunde: Adevărat a înviat!

Dacă este de față și arhieru (în catedrale), acesta, la ieșirea clericilor din sfântul altar, ia în mâini crucea cea mai împodobită, sărută icoana Învierii de pe iconostas, apoi se întoarce și binecuvintează cu crucea pe credincioși, spunând: Hristos a înviat! (de trei ori) iar credincioșii răspund de fiecare dată: Adevărat a înviat! De voiește, el rămâne apoi lângă iconostas, dând crucea să o sărute mai întâi slujitorii și apoi credincioșii, care îi sărută mâna; dacă nu, arhierul se retrage în jețul arhieresc sau în sfântul altar, până ce se termină sărutarea.

În bisericile de enorie unde slujește un singur preot acesta ia singur Sfânta Evanghelie și Sfânta cruce. Apoi, ieșind printre ușile împărătești, vine în dreapta iconostasului, pune Sfânta cruce lângă icoana Învierii pe iconostas, iar Sfânta Evanghelie o ține în mâini. Credincioșii vin pe rând, sărută icoana Învierii și crucea de pe iconostas, apoi Sfânta Evanghelie din mâinile preotului, care spune către fiecare: Hristos a înviat!, iar fiecare răspunde: Adevărat a înviat!

După ce s-a făcut astfel sărutarea, preotul (în mănăstiri și catedrale cel mai mare) citește, cu glas mare și rar, acest

CUVÂNT DE ÎNVĂȚĂTURĂ

al celui între sfinți părintelui nostru Ioan Gură de Aur,
arhiepiscopul Constantinopolului,
în sfânta și luminata zi
a slăvitei și mântuitoarei Învieri
a lui Hristos, Dumnezeuul nostru

De este cineva binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest praznic frumos și luminat. De este cineva slugă înțeleaptă, să intre, bucurându-se, întru bucuria Domnului său. De s-a ostenit cineva postind, să-și ia acum răsplată. De a lucrat cineva din ceasul cel dintâi, să-și primească astăzi plata cea dreaptă. De a venit cineva după ceasul al treilea, mulțumind să prăznuiască. De a ajuns cineva după ceasul al șaselea, să nu se îndoiască, nicidecum, căci cu nimic nu va fi păgubit. De a întârziat cineva până în ceasul al nouălea, să se apropie, nicidecum îndoindu-se. De a ajuns cineva abia în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă din pricina întârzierii, căci darnic fiind Stăpânul, primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi, odihnește pe cel din al unsprezecelea ceas ca și pe cel ce

a lucrat din ceasul dintâi; și pe cel de pe urmă miluiește, și pe cel dintâi mângâie; și aceluia plătește, și acestuia dăruiește; și faptele le primește; și gândul îl ține în seamă, și lucrul îl prețuiește, și voința o laudă.

Pentru aceasta, intrați toți întru bucuria Domnului nostru; și cei dintâi, și cei de al doilea, luați plata. Bogații și săracii împreună bucurați-vă. Cei ce v-ați înfrânat și cei leneși, cinstiți ziua. Cei ce ați postit și cei ce n-ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul este mult, nimeni să nu iasă flămând. Gustați toți din ospățul credinței; împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății. Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului; a stins-o pe ea Cel ce a fost ținut de ea. Prădat-a iadul Cel ce S-a pogorât în iad; umplutu-l-a de amărăciune; fiindcă a gustat din trupul Lui. Și aceasta mai înainte înțelegând-o Isaia, a strigat: Iadul, zice, s-a amărât, întîmpinându-Te pe Tine jos: amăratu-s-a că s-a stricat. S-a amărât, că a fost batjocorit; s-a amărât, că a fost omorât; s-a amărât, că s-a surpat; s-a amărât, că a fost legat. A primit un trup și de Dumnezeu a fost lovit. A primit pământ și s-a întâlnit cu cerul. A primit ceea ce vedea și a căzut prin ceea ce nu vedea. Unde-ți este, moarte, boldul? Unde-ți este, iadule, biruința? Înviat-a Hristos și tu ai fost nimicit. Sculat-a S-a Hristos și au căzut diavolii. Înviat-a Hristos și se bucură îngerii. Înviat-a Hristos și viața stăpânește. Înviat-a Hristos și

nici un mort nu este în groapă; că Hristos, sculându-Se din morți, începătură celor adormiți S-a făcut. Lui se cuvine slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Apoi cântăreții cântă troparul sfântului Ioan Gură de Aur, glăsul al 8-lea:

Din gura ta ca o lumină de foc strălucind harul, lumea a luminat, vistieriile neîubirii de argint lumii a câștigat, înălțimea gândului smerit nouă ne-a arătat. Ci cu cuvintele tale învățându-ne, părinte Ioane Gură de Aur, roagă pe Cuvântul, Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre.

După aceea diaconul zice ecteniile: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... și Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață... (caută-le în Liturghier) Și după ectonis, diaconul zice:

Înțelepciune: Cântăreții: Binecuvintează. Preotul:

Cel ce este binecuvântat Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptmăritorilor creștini și sfântă Biserica Ta în veacul veacului.

Cel mai mare ținând crucea și lumânarea aprinsă în loc de: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule... cântă:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând...

Iar cântăreții continuă:

Și celor din morminte viață dăruindu-le.

Și îndată cel mai mare zice otpustul:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le, adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicii Sale și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Apoi înalță crucea și lumânarea, rostind cu glas mare:

Hristos a înviat! (de trei ori la rând, întâi spre apus, a doua oară spre miazăzi și a treia oară spre miazănoapte).

Și credincioșii răspund de fiecare dată:

A devărat a înviat!

Iar cel mai mare adaugă, închinându-se spre răsărit:

Și ne-a dăruit nouă viață veșnică. Închinămu-ne Învierii Lui celei de a treia zi.

Și se încheie cântând cu toții, cler, cântăreți și credincioși, de trei ori:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

RÂNDUIALA CEASURILOR SFINTELOR PAȘTI

Se cuvine a ști că, începând din Duminica Paștilor până în Sâmbăta următoare, nu se citește rânduiala obișnuită a Ceasurilor, a Pavcerniței și a Miezonopticii din *Ceaslov*, ci ea se înlocuiește cu următoarea rânduială:

Preotul (cu epitrahilul), zice din sfântul altar:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru...

Cântăreții: **Amin.**

Și îndată cântă troparul:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o laudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeu nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos! Că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui; că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat (de trei ori).

Apoi se citește IPACOI, glasul al 4-lea:

Venind mai înainte de zori cele ce au fost cu Maria și găsind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce-L căutați printre morți, ca pe un om, pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeți

giulgiurile cele de îngropare! Alergați și vestiți lumii, că S-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce mântuiește neamul omenesc.

Apoi CONDACUL, glasul al 8-lea:

Deși Te-ai pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit și ai înviat ca un biruator, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: Bucurați-vă! Și apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuți ridicare.

Și aceste tropare:

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul ca un Dumnezeu, în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl și cu Duhul, toate umplându-le, Cel ce ești necuprins.

Slavă...

Ca un purtător de viață, ca un mai înfrumusețat decât raiul cu adevărat și mai luminat decât orice câmară împărătească s-a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul învierii noastre.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ești locaș sfințit dumnezeiesc al Celui Preaînalt, bucură-te! Că prin tine s-a dat bucuria, Născătoare de Dumnezeu, celor ce strigă: Binecuvântată ești tu între femei, ceea ce ești cu totul fără prihană, stăpână.

Apoi: Doamne miluiește (de 40 de ori), Slavă... Și acum...

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără

stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte.

Preotul zice:

Pentru rugăciunile sfinților părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi.

Cântăreții: Amin.

Și iarăși se cântă:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Slavă... Și acum..., Doamne miluiește (de trei ori) Binecuvintează... și otpușul (caută-l la Utrenie).

Această rânduială se face pentru toate Ceasurile: întâi, al treilea, al șaselea și al nouălea, ca și pentru Pavecerniță și Miezonoptică, în toată Săptămâna Luminată.

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA DUMINICĂ A PAȘTILOR LA LITURGHIE

După otpustul Ceasurilor, se începe Dumnezeiasca Liturghie astfel: se închină preotul împreună cu diaconul înaintea Sfintei mese, zicând în taină: Hristos a înviat din morți... (de trei ori), Slavă întru cei de sus... (de două ori) și: Doamne buzele mele... (o dată), căci Împărate ceresc... nu se zice până la Pogorârea Duhului Sfânt.

Apoi, iese diaconul în mijlocul bisericii și zice:

Binecuvintează părinte.

Iar preotul glăsuiește, făcând cruce cu Sfânta Evanghelie peste sfântul antimis:

Binecuvântată este Împărăția...

Cântăreții (corul sau credincioșii): **Amin.**

Și intrând diaconul în altar, cântă împreună cu preotul o dată: Hristos a înviat..., iar cântăreții (corul sau credincioșii) repetă încă de două ori aceeași cântare. Apoi preotul, având în dreapta cădelnița, iar în stânga făclie aprinsă și Sfânta cruce rostește stihurile: Înviază Dumnezeu... și celelalte, cădind în cele patru laturi ale Sfintei mese, după aceeași rânduială, ca și la începutul Utreniei. Apoi isprăvind-se stihurile, iese diaconul iarăși în mijlocul bisericii și zice ectenia mare. Apoi se cântă

ANTIPOANELE

Antifonul 1, glasul al 2-lea (Psalmul 65):

Strana întâia, stihul:

Strigați Domnului tot pământul.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Strana a doua, stihul:

Cântați numelui Lui, dați slavă laudei Lui.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Strana întâia, stihul:

Ziceți lui Dumnezeu: Cât sunt de înfricoșătoare lucrurile Tale! Întru mulțimea puterii Tale, minți-vor Ție vrăjmașii Țai.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Strana a doua, stihul:

Tot pământul să se închine Ție și să cânte Ție, să cânte numelui Țău.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Strana întâia: Slavă...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Strana a doua: Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

După ectenia mică și ecfonis:

Antifonul al doilea, același glas (Psalmul 66):

Strana a doua, stihul:

Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează.

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Strana întâia, stihul:

Luminează fața Ta peste noi și ne miluiește.

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Strana a doua, stihul:

Ca să cunoaștem pe pământ calea Ta, în toate neamurile mântuirea Ta.

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Strana întâia, stihul:

Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lăuda-Te-vor pe Tine popoarele toate.

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Strana a doua: Slavă...

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Strana întâia. Și acum...

Unule-Născut, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria; Care ne-schimbă Te-ai întrupat și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din Sfânta Treime, împreună-slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, mântuiește-ne pe noi.

După ectenia mică și ecfonis

Antifonul al treilea, glasul al 5-lea (Psalmul 67):

Strana întâia, stihul:

Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmașii Lui și fugind de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Strana a doua, stihul:

Precum se împrăștiie fumul și nu mai este, precum se topește ceara de fața focului.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Strana întâia, stihul:

Așa pier păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii se bucură și se veselesc înaintea lui Dumnezeu!

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Strana a doua, stihul:

Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Și se face vohodul, cu Sfânta Evanghelie.

Diaconul: **Înțelepciune, dreptii!**

Și se cântă stihul:

În biserici binecuvântați pe Dumnezeu, pe Domnul din izvoarele lui Israel.

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai înviat din morți, pe cei ce-Ți cântăm Ție: Aliluia.

Apoi TROPARUL

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Cântăreții citesc IPA COI

Venind mai înainte de zori cele ce au fost cu Maria și găsim piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: pentru ce căutați între morți, ca pe un om, pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeți giulgiurile cele de îngropare. Alergați și vestiți lumii că S-a sculat Domnul, omorând moartea; că este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce mântuiește neamul omenesc.

Iar preotul (soborul) cântă în sfântul altar

CONDACUL

Deși Te-ai pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit și ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mirositoare: Bucurați-vă! Și apostolilor Tai pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuți ridicare.

În loc de: Sfinte Dumnezeule..., în toată Săptămâna Luminată se cântă:

Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și-mbrăcat, Aliluia.

APOSTOLUL

Prochimen, glasul al 8-lea:

Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselăm întru ea.

Stihul:

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila Lui.

Din Faptele Apostolilor, citire:

(1, 1-8)

În cartea cea dintâi am scris, o, Teofile, despre toate câte a făcut și a învățat Iisus, de la început până în ziua când S-a înălțat la cer, după ce prin Duhul Sfânt a dat poruncile Sale apostolilor, pe care i-a ales. După patima Sa, Iisus li S-a arătat pe Sine viu, prin multe semne doveditoare, și li S-a făcut văzut timp de patruzeci de zile, vorbindu-le despre cele privitoare la împărăția lui Dumnezeu. Și când era împreună cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care, a zis El, ați auzit-o de la Mine. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi în curând, după aceste zile, vă veți boteza cu Duhul Sfânt. Atunci ucenicii care erau adunați acolo L-au întrebat și au zis: Doamne, oare, în vremea aceasta vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel? El le-a spus: nu este al vostru ca să știți vremurile sau soroacele pe care Tatăl le-a pus întru a Sa stăpânire. Ci voi, când va veni Duhul Sfânt asupra voastră, veți lua putere și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.

Aliluia, glasul al 4-lea:

Tu, Doamne, înviind, Te vei milostivi de Sion, că vremea este să-l miluiești pe el.

Stihul:

Domnul din cer pe pământ a privit.

EVANGHELIA

Din Sfânta Evanghelie de la Ioan, citire:

(1, 1-17)

La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era dintru început la Dumnezeu. Toate printr-Însul s-au făcut și fără Dânsul nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.

Într-Însul era viața și viața era lumina oamenilor. Și lumina în întuneric luminează și întunericul pe ea n-a cuprins-o.

Fost-a om trimis de la Dumnezeu, iar numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el.

Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină.

Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume.

În lume era și lumea printr-Însul s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. Întru ale Sale a venit dar ai Săi nu L-au primit.

Iar celor câți L-au primit pe Dânsul și cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fiii lui Dumnezeu.

Fiind născuți, nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu.

Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălăsluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia Născut din Tatăl, plin de har și adevăr.

Ioan mărturisea despre Dânsul și striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era.

Și din plinătatea Lui, noi toți am luat, și har peste har.

Pentru că legea s-a dat prin Moise, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos.

Și celelalte, după rânduială, ale Dumnezeieștii Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur. În loc de Axion, se cântă: Îngerul a strigat...

În timp ce la strană se cântă Axionul: Îngerul a strigat..., se aduc preotului pâinile dinaintă pregătite, după obicei, tăiate în bucăți, ca pentru anafură, și puse în coșuri sau în vase curate, în straturi peste care s-a turnat vin curat. Iar diaconul zice: Domnului să ne rugăm, și preotul citește asupra pâinilor

RUGĂCIUNEA

la binecuvântarea în Sfânta Duminică a Paștilor
a pâinii care se numește de popor «paști»

Dumnezeule cel atotputernic și Doamne atot-
țiitorule, Care ai poruncit robului Tău Moise, la
ieșirea lui Israel din Egipt și la eliberarea poporului
Tău din robia cea amară a lui Faraon, să junghie
mielul, care închipuia mai dinainte pe Mielul, Cel ce de
bunăvoie pentru noi s-a junghiat pe cruce, luând asu-
pra Sa păcatele a toată lumea, pe iubitul Tău Fiu,
Domnul nostru Iisus Hristos, pe Tine și acum cu smere-
nie Te rugăm, caută spre pâinea aceasta și o binecuvin-
tează și o sfințește pe ea. Căci și noi robii Tăi pe aceas-
ta am pus-o acum înaintea slavei Tale în această prea-
strălucită, preamărită și mântuitoare zi a Paștilor, spre
cinstea și slava și spre aducerea aminte de slăvita

înviere a Aceluiași Fiu al Tău, a Domnului nostru Iisus Hristos, prin Care din veșnica robie a vrăjmașului și din legăturile nedelegate ale iadului am aflat dezlegare, liberare și ieșire. Deci și pe noi, care am adus-o și o sărutăm și dintr-înșă vom gusta, fă-ne a fi părtași binecuvântării Tale celei cerești, și alungă de la noi, cu puterea Tă, toată boala și neputința, dându-ne la toți sănătate. Că Tu ești izvorul binecuvântării și Dătătorul vindecărilor, și Tă, Părintelui celui fără de început, slavă înălțăm, împreună și Unuia-Născut Fiului Tău, și Preasfântului și Bunului și de viață Făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și îndată preotul stropește pâinea cu apă sfințită, zicând:

Se binecuvintează și se sfințește pâinea aceasta, prin stropirea cu această apă sfințită, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin (de trei ori).

Paștile astfel sfințit se împarte, la sfârșitul slujbei, credincioșilor, după ce au fost miruiți.

CHINONTUL

Trupul lui Hristos primiți și din izvorul cel fără de moarte gustați. Aliluia.

Când diaconul zice:

Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste...

Cântăreții (corul) în loc de: Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului..., cântă: Hristos a înviat...

Și se cântă această cântare, precum și: Trupul lui Hristos primiți... de câte ori e nevoie, până se termină împărțirea credincioșilor.

De vrea, înainte de a începe împărțirea credincioșilor, preotul zice

RUGĂCIUNEA

ce se citește în luminata zi a Învierii lui Hristos
la împărțirea credincioșilor

Stăpâne Doamne, Dumnezeu nostru, Cel ce ne-ai învrednicit pe noi a trece vremea cinstului și dumnezeiescului post de patruzeci de zile, care s-a însemnat de Tine și s-a dat nouă prin Tine, Cel ce ai pus nouă pocăință pentru mântuirea sufletelor și curăția trupurilor și spre izgonirea demonilor; Care ne-ai arătat nouă spre închinare chipul cinstitei Tale cruci și ne-ai dăruit să o sărutăm cu atingerea nevrednicelor noastre buze; Cel ce ne-ai învrednicit să auzim de învierea prietenului Tău Lazăr și de intrarea Ta în Ierusalim, întâmpinat fiind de pruncii evreiești care grăiau, strigând: Osana întru cei de sus; și să vedem mântuitoarele Tale patimi și să ne închinăm dumnezeieștii Tale răstigniri, sulitei, trestiei, buretelui, pogorării de pe cruce și îngropării, și să ajungem la cinstita și dumnezeiasca Ta înviere. Pentru aceea, văzând ziua Învierii Tale, cu bucurie strigăm Tă, Hristoase Dumnezeu nostru, și împreună cu îngerii, cu arhanghelii, cu heruvimii, cu serafimii, cu toți sfinții și cu preacurata Maica Ta, Te slăvim, laudându-Te pe Tine marele Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Și acum Te rugăm, Stăpâne, pentru robii Tăi aceștia (N), care vin sub acoperământul casei Tale celei sfințite, primește pocăința lor și-i iartă pe dânșii, pentru Învierea Ta, de mulțimea păcatelor celor nenumărate,

știute și neștiute, de voie și fără de voie; curățește-i ca pe desfrânata ce plângea și ca pe Petru care se lepădase și plângând cu amar iarăși l-ai primit. Primește smereția și mărturisirea robilor Tăi, precum ai primit pe vameșul care cu suspin se ruga. Pune frica Ta în inimile lor ca să se teamă de Tine și să Te iubească din toată inima lor. Dă-le lor să păzească toate poruncile Tale în toate zilele vieții lor, umblând după voia Ta. Învrednicește-i pe dânsii fără osândă să vină și să se împărtășească cu preacuratul Tău Trup și cu cinstitul Tău Sânge, ca primindu-le cu vrednicie să fie părtași împărăției Tale, laudându-Te și slăvindu-Te pe Tine, împreună cu Cel fără de început al Tău Părinte, și cu Preasfântul și Bunul și de viață Făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi, cel mai mare zice:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău...

Cântăreții (corul):

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le.

Iar când zice preotul (protosul):

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul (corul) cântă:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le.

După aceasta diaconul zice ectenia: Drepti, primind...

Iar după Rugăciunea amvonului, se cântă de trei ori: Hristos a înviat...
Preotul: Domnului să ne rugăm. Și citește

RUGĂCIUNEA

la binecuvântarea cărnurilor, în sfânta și luminata
Duminică a Paștilor

Caută, Doamne Iisuse Hristoase, spre mâncărurile acestea de carne și le sfințește pe ele, precum ai sfințit berbecul pe care Ți l-a adus credinciosul Avraam, mielul pe care Ți l-a adus jertfă Abel și vițelul cel gras care ai poruncit să se junghie pentru fiul cel rătăcit și apoi întors către Tine. Și precum acela s-a învrednicit a se îndulci de harul Tău, așa și pe noi ne învrednicește să luăm cele sfințite și binecuvântate de Tine, spre hrana noastră a tuturor. Că Tu ești hrana cea adevărată și Dătătorul bunătăților și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului, Bunului și de viață Făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea preotul citește

RUGĂCIUNEA

la binecuvântarea brânzei și ouălor

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Ziditorule și Făcătorule a toate, binecuvintează brânza și ouăle acestea, și pe noi ne păzește întru bunătatea Ta, ca gustând dintr-însele să ne umplem de darurile Tale

cele date nouă cu prisosință și de bunătatea Ta cea negrăită. Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: **Amin.**

Iar în loc de: Fie numele Domnului..., precum și în loc de Psalmul 33: Bine voi cuvânta pe Domnul..., de asemenea, cântăreții (corul) cântă:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi cel mai mare zice:

Binecuvântarea Domnului peste voi, cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: **Amin.**

După aceasta, cel mai mare, în loc de: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule... cântă:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând...

Cântăreții (corul) continuă:

Și celor din morminte viață dăruindu-le.

După aceasta cel mai mare zice otpustul, precum am arătat mai înainte, la sfârșitul Utreniei.

Ușile sfântului altar (atât cele împărătești, cât și cele laterale sau diaconesti) rămân deschise toată Săptămâna Luminată, numai dvera (perdeaua) ușilor împărătești, se închide și se deschide după regula obișnuită.

ÎNVĂȚĂTURĂ pentru rânduiala sfântului artos care se face în mănăstiri în Săptămâna Luminată

În sfânta zi a Paștilor, după otpustul Dumnezeieștii Liturghii, punându-și preotul cel de rând epitrahilul, ia icoana Învierii în mâini; iar unul dintre diaconi, îmbrăcând stiharul și orarul, își descoperă capul și ia panaghia cu sfântul artos de la locul obișnuit și îl pune pe capul său. Și așa pornesc toți din biserică și merg spre trapeză, în frunte fiind purtătorii a două sfeșnice cu făclii aprinse și diaconii cu cădelnițe, iar după sfântul artos mergând egumenul și toți ceilalți vicuitori din mănăstire. În timpul acesta se bate în toate toacele și clopotele, până ce se intră în trapeză.

Și intrând în trapeză, preotul și diaconul așează icoana și panaghia cu sfântul artos la locul rânduit. Toți cântă: Hristos a înviat... (de trei ori), apoi cel rânduit rostește Tatăl nostru..., Slavă... Și acum..., Doamne miluiește (de trei ori), Binecuvintează. Și binecuvântând egumenul masa, șade fiecare la locul său, ascultând în tăcere și cu evlavie citirea. Și se face mângâiere tuturor.

Iar după mâncărurile obișnuite, se scoală toți frații în picioare și aducând diaconul sfântul artos îl pune pe panaghia așezat pe masă, cântând: Hristos a înviat din morți... (de trei ori), apoi cel rânduit: Doamne miluiește (de trei ori), Binecuvintează. Și luând preotul cel de rând binecuvântare de la cel mai mare, își pune camilafca, ia sfântul artos cu primele trei degete de la ambele mâini și-l ridică puțin de pe disc, zicând cu glas mare: Hristos a înviat! Iar ceilalți răspund: Adevărat a înviat! Apoi făcând semnul crucii cu artosul peste panaghia, adaugă: Închinămu-ne Învierii Lui celei de a treia zi! Și îl așază pe panaghia, iar toți cântă: Hristos a înviat din morți... (de trei ori), în timp ce preotul merge cu sfântul artos pe la toți frații de îl sărută, începând de la egumen; cel ce îl poartă zice încetșor, la fiecare:

iar cel ce sărută răspunde: Adevărat a înviat!

În timpul sărutării, frații cântă irmosul Cântării a noua a Canonului: Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime... După ce au sărutat toți artosul, preotul îl pune la locul rânduit și zice: Pentru rugăciunile... Ceilalți: Amin. Și cântă: Hristos a înviat din morți... (de trei ori), Slavă... Ipacoi: Venind mai înainte de zori..., Și acum... Condacul: Deși Te-ai pogorât în mormânt... Cel rânduit: Doamne miluiește (de trei ori), Binecuvintează. Preotul de rând zice: Bine este cuvântat Dumnezeu, Care ne miluiește și ne hrănește pe noi...

Apoi, luând panaghia cu artosul și icoana Învierii, se întorc toți de la trapeză în biserică, cu aceeași rânduială cu care au venit. Preotul și diaconul pun icoana și artosul la locurile lor, iar ceilalți cântă stihul: Și ne-a dăruit

nouă viață veșnică. Închinăm-ne Învierii Lui celei de a treia zi. Și merge fiecare la chilia sa.

În acest chip se face ridicarea și sărutarea artosului în fiecare zi din Săptămâna Luminată, până sâmbătă.

Sfântul artos nu se sfărâmă și nici nu se mănâncă, ci în fiecare zi, după Dumnezeiasca Liturghie, îl aducem din biserică la trapeză, iar după masă îl ducem din nou în biserică, după rânduiala arătată până aici. Abia sâmbătă este sfărâmat și mâncat, după rânduiala ce se va arăta la acea zi.

Se cuvine a ști:

De se va întâmpla să se săvârșească vreun creștin de Sfintele Paști sau în orice zi din Săptămâna Luminată, nu se face slujba obișnuită a înmormântării, care se săvârșește peste tot anul, ci slujba anume rânduită pentru această Săptămână, așa cum este arătată în *Molitifelnic*. Aceeași slujbă se face și clericilor (arhierei, preoți și diaconi), precum și călugărilor care se întâmplă să moară sau să fie înmormântați în această Săptămână.

Se cuvine a ști:

Paraclisul în această săptămână se citește așa:

Începutul, cu *Hristos a înviat...* (de trei ori) și *Ipacoi* și se cântă Canonul Paștilor. După Cântarea a 6-a și după Condacul și Icosul Paștilor, se citește Evanghelia (din rânduiala Paraclisului Născătoarei de Dumnezeu) și apoi se zice și celelalte cântări ale Canonului Paștilor. După irmosul Cântării a 9-a: *Luminează-te, luminează-te...*, *Hristos a înviat...* (de trei ori) și se citește rugăciunea Paraclisului și binecuvântarea cu *Hristos a înviat... Ipacoi* și Condacul Învierii. Apoi se zice ectenia: *Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... și apolisul*.

Așa se face Paraclisul în toată Săptămâna Luminată; iar începând din Duminica Tomii înainte, se citește după rânduiala care se face peste tot anul, cum este arătat în *Ceaslov*.

Se cuvine a ști:

Din această Sfântă și Mare zi a Sfintelor Paști, în mănăstiri începe a se citi tălcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Faptele Apostolilor și se sfârșește în Duminia tuturor Sfînților.

De ținut în seamă:

Cînd slujba Prăznicului Sfântului Marelui Mucenic Gheorghe se face în timpul Penticostarului (și anume în anii cînd Sfintele Paști cad între 4 și 30 aprilie), să se vadă învățătura de tipic din *Triod* la «Capitolele lui Marcu» (cap. VIII, lit. g și următoarele) și la *Mineul pe Aprilie* lit. g și următoarele.

LUNI ÎN SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ ÎN SFÂNTA ȘI MAREA DUMINICĂ A PAȘTILOR LA VECERNIE («a doua Înviere»)

La vremea rânduită, în loc de Ceasul al nouălea se citește «Rânduiala Ceasurilor Sfintelor Paști», precum s-a arătat mai înainte (vezi pag. 49).

După otpustul Ceasurilor, preotul (la catedrale și mănăstiri protosul) îmbrăcat în toate veșmintele luminate și stînd în fața Sfintei mese, cu cădelnița în dreapta și cruce și făclie în stînga, deschide dvera și începe Vecernia, cu binecuvîntarea:

S lavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cîntăreții (corul): **Amin.**

Apoi clerul cîntă o dată în sfântul altar

H ristos a înviat din morți...

Iar cîntăreții (corul) cîntă de două ori aceeași cântare.

După aceea cel mai mare zice stihurile, cădînd în laturile Sfintei mese, iar diaconul stînd în fața lui cu făclie aprinsă, precum s-a arătat mai înainte, la începutul Utreniei.

Stihul întâi:

Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmașii Lui, și fugind de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Strana întâia cântă:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

Stihul al doilea:

Pecum se împrăștie fumul și nu mai este; precum se topește ceara de fața focului.

Strana a doua:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

Stihul al treilea:

Așa pier păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii se veselesc.

Strana întâia:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

Stihul al patrulea:

Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.

Strana a doua:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

În loc de stih:

Savă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Strana întâia:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

În loc de stih:

Ș acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Strana a doua:

Hristos a înviat din morți... (o dată)

Apoi cel mai mare, împreună cu clerul:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând...

Iar cântăreții (corul) continuă:

Ș i celor din morminte viață dăruindu-le.

Diaconul, ieșind în mijlocul bisericii, rostește ectenia mare. După ecfonis, se cântă: Doamne, strigat-am..., pe glasul al 2-lea, punând șase stihiri: trei ale Învierii și trei ale lui Anatolie.

Strana întâia:

D oamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! Auzi-mă, Doamne! Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! Ia aminte la glasul rugăciunii mele! Când strig către Tine, auzi-mă, Doamne!

Strana a doua:

S ă se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămăia înaintea Ta. Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară. Auzi-mă, Doamne!

În acest timp preotul face cădere mare, zicând în naos, către credincioși: Hristos a înviat! cum s-a arătat la Utrenie.

Celelalte stihuri nu se mai cântă, ci îndată stihurile pe șase cu stihurile lor.

Stihurile Învierii:

Strana întâia, stihul:

D e Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

C elui mai înainte de veci din Tatăl născut, lui Dumnezeu-Cuvântului, Celui întrupat din Fecioara Maria, veniți să ne închinăm! Că răbdând

Crucea, îngropării S-a dat, precum Însuși a voit; și înviind din morți, m-a mântuit pe mine, omul cel rătăcit.

Strana a doua, stihul:

Pentru numele Tău Te-am așteptat, Doamne; așteptat-a sufletul meu după cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Hristos, Mântuitorul nostru, a rupt zapisul cel ce era asupra noastră, pe Cruce pironindu-l și stăpânirea morții a zdrobit. Să ne închinăm învierii Lui, celei de a treia zi!

Strana întâia, stihul:

Din straja dimineții pînă în noapte, din straja dimineții să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Cu Arhanghelii să laudăm Învierea lui Hristos; că Acesta este Izbăvitorul și Mântuitorul sufletelor noastre; și întru slavă înfricoșătoare și întru putere tare, iarăși va să vină să judece lumea, pe care o a zidit.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Strana a doua, stihul:

Că la Domnul este mila și multă mântuire la El. Și El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

Pe Tine, Cel ce ai fost răstignit și îngropat, îngerul Te-a propovăduit ca pe un stăpân și a zis femeilor: Veniți de vedeți unde a zăcut Domnul, că a înviat, precum a zis, ca un atotputernic. Pentru aceasta ne închinăm Ție, Cel singur fără de moarte, Dătătorule de viață Hristoase, miluiește-ne pe noi!

Strana întâia, stihul:

Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-L pe El toate popoarele.

Cu Crucea Ta ai șters blestemul pomului, cu îngroparea Ta ai omorât stăpânia morții și cu scularea Ta ai luminat neamul omenesc. Pentru aceasta, strigăm Ție: Făcătorule de bine, Hristoase Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Strana a doua, stihul:

Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac.

Deschisu-s-au Ție, Doamne, cu frică, porțile morții; și portarii iadului, văzându-Te, s-au spăimântat; că porțile cele de aramă le-ai sfărâmat, și încuietorile cele de fier le-ai zdrobit. Și ne-ai scos pe noi din întuneric și din umbra morții, și ai rupt legăturile noastre.

Strana întâia: Slavă...

Laudă de mântuire cântând, din guri glas să înălțăm; veniți toți în casa Domnului, să îngenunchem grăind: Cel ce pe lemn ai fost răstignit și din morți ai înviat și ești în sânurile Tatălui, curățește păcatele noastre.

Strana a doua: Și acum..., a Născătoarei-Învierii:

Trecut-a umbra Legii, când Darul a venit; că precum rugul, fiind aprins, nu ardea, așa Fecioară ai născut și fecioară ai rămas. În locul stălpului celui de foc a răsărit Soarele dreptății; în locul lui Moise, Hristos, mântuirea sufletelor noastre.

VOHOD cu Evanghelia.

Diaconul: **Înțelepciune, drepti!** Și se cântă:

Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, Celui sfânt și fericit, Iisuse Hristoase! Ajungând la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic ești în toată vreme a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.

Diaconul: Să luăm aminte! Preotul: Pace tuturor! Diaconul: Înțelepciune! Să luăm aminte!

Și se cântă PROCHIMENUL, glasul al 7-lea (prima dată în altar):

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni.

Strana întâia, stihul:

Cunoscută ai făcut între popoare puterea Ta.

Cine este Dumnezeu mare...

Strana a doua, stihul:

Și am zis: acum am înțeles; aceasta este schimbarea dreptei Celui Preaînalt.

Cine este Dumnezeu mare...

Strana întâia, stihul:

A dusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului; că-mi voi aduce aminte dintru început de minunile Tale.

Cine este Dumnezeu mare...

Apoi strana a doua:

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru?

Iar strana întâia continuă:

Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni.

După prochimien, diaconul zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm.

Cântăreții: Doamne miluiește (de trei ori)

Diaconul:

Înțelepciune, drepti, să ascultăm Sfânta Evanghelie.

Preotul (cel mai mare):

Pace tuturor!

Cântăreții:

Și duhului tău!

Preotul (cel mai mare):

Din Sfânta Evanghelie de la Ioan, citire.

Cântăreții:

Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Diaconul:

Să luăm aminte!

Se cuvine a ști:

După obiceiul Bisericii noastre, la catedrale, mănăstiri, precum și la bisericile de enorie cu mai mulți slujitori, această Sfântă Evanghelie se citește de către toți slujitorii, în mai multe limbi (greacă, latină, ebraică, slavă, siriacă și altele), de este posibil chiar în 12 limbi*, după numărul Sfinților Apostoli. Pentru aceasta, protosul rămâne în sfântul altar, între ușile împărătești, cu fața spre credincioși; ceilalți preoți se așează în naos, din distanță în distanță, stând ca și protosul, cu fața spre credincioși, iar arhidiaconul își are locul în amvon.

* La sfârșitul cărții este tipărit textul acestei Sfinte Evanghelii în unsprezece limbi, care împreună cu textul din limba română, împlinesc numărul de douăsprezece limbi.

Evangelhia se citește, verset de verset (așa cum e împărțit textul aici), începând protosul în românește, iar ceilalți repetând același verset, pe rând, fiecare, în limba respectivă. La sfârșitul fiecărui verset se bate câte o dată în toacă și în clopote, iar după sfârșitul întregii Evanghelii se bate îndelung în toacă și în clopote, în trei stări.

Și dintre ușile împărătești, preotul citește Evangelhia de la Ioan:

(XX, 19-25)

În ziua cea dintâi a săptămânii, când s-a înserat și ușile fiind încuiate, acolo unde erau ucenicii adunați de frica iudeilor, a venit Iisus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă!

Și după acest cuvânt, le-a arătat lor mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii văzând că este Domnul.

Atunci le-a zis Iisus iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi.

Și grăind acestea a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt; căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, ținute vor fi.

Însă Toma, unul din cei doisprezece, numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus.

Deci i-au spus lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul. Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în palmele Lui semnul cuielei și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielei, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.

Cântăreții:

Savă Ție, Doamne, slavă Ție!

Diaconul rostește ectenia: Să zicem toți, din tot sufletul...

Cântărețul citește rugăciunea: Învrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta...

Diaconul, ectenia: Să plinim rugăciunile noastre cele de seară... și după ectonis se cântă

STIHOAVNA

Mai întâi stihira Învierii, glasul al 2-lea:

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, toată lumea a luminat și a chemat făptura Ta, Atotputernice Doamne, slavă Ție.

Apoi Stihirile Paștilor, glasul al 5-lea, cu stihurile lor, așa cum s-au cântat la Laude, la slujba Utreniei (caută înapoi, la pag. 42-43).

Apoi: Slavă... Și acum..., Ziua Învierii... (caută înapoi la pag. 44).

După aceea: Hristos a înviat... (de trei ori). Și se face sărutarea Sfintei Evanghelii și a Sfintei cruci, precum s-a arătat la sfârșitul Utreniei (caută înapoi la pag. 44).

Apoi diaconul: Întelepciune. Și otpustul, cu rânduiala care este scrisă la sfârșitul Utreniei (caută înapoi la pag. 48).

În mănăstiri și la catedrale, seara, în loc de Pavcerniță, se cântă din nou «Rânduiala Ceasurilor Sfintelor Paști», precum s-a arătat mai înainte (caută înapoi la pag. 49).

LUNI LA UTRENIE

Paracliserul aprinde din vreme candelile și făclile; apoi toacă și trage clopotele.

În loc de Miezonoptică se cântă «Rânduiala Ceasurilor Sfintelor Paști» precum s-a arătat în prima zi (caută înapoi la pag. 49).

Preotul făcând obișnuita metanie la cel mai mare, îmbrăcat în toate veșmintele luminate, având în dreapta cădelnița, iar în stânga crucea și făclia, cădește în fața Sfintei mese, zicând:

Savă Sfintei și Celei de o ființă...

Cântăreții: Amin.

SFÂNTA EVANGHELIE
ce se citește în mai multe limbi la
VECERNIA
(«a doua Înviere») din Duminica Paștilor

ÎN LIMBA GREACĂ

Vers. 19 : În ziua cea dintâi a săptămîinii...

Ὁ ὤσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνῃ ὑμῖν!

Vers. 20 : Și după acest cuvînt...

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνῃ ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

Vers. 22—23 : Și grăind acestea...

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος. οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς·

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ· ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. αὐτὸς δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τόπον τῶν ἥλων· καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων· καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

IN LIMBA LATINA

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

Quum ergo vespera esset, die illo primo hebdomadis, et fores essent clausae, illic ubi erant discipuli congregati propter metum Judaeorum, venit Jesus, stetitque in medio ipsorum, et dixit eis : Pax vobis !

Vers. 20 : Şi după acest cuvînt...

Et quum haec dixisset, ostendit eis manus ac latus suum. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Dicit autem eis iterum : Pax vobis ! sicut misit Me Pater, ita et Ego mitto vos.

Vers. 22—23 : Şi grăind acestea...

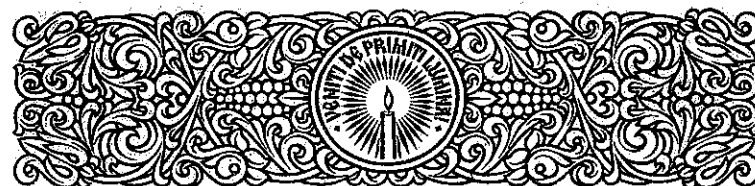
Et quum haec dixisset, afflavit eos ; et dixit eis : Accipite Spiritum Sanctum. Si quorum remisistis peccata, remittuntur eis ; si quorum retinueritis, retenta sunt.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Thomas autem, unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis, quando venerat Jesus.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalţi ucenici...

Dixerunt igitur et alii discipuli : Vidimus Dominum. Ille vero dixit eis : Nisi videro in manibus Ejus vestigium clavorum, et immisero digitum meum in vestigium clavorum, et immisero manum meam in latus Ejus, nequaquam credam.

IN LIMBA EBRAICA

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

Valhi be'erev halom hahú, vehú ehád başábat, caaşer nisgherú daltót habáit aşer-nicbetú şam hatalmidím miir'át haihudím valabó Iéşua valaamòd benèhem valòmer alèhem : şalom làhem !

Vers. 20 : Şi după acest cuvînt...

Ubedaberò zot her'á otám et-ladáv veèt ţidò valş-mehú hatalmidím birotám et haadòn.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Valòsef Iéşua valòmer alèhem : şalom làhem ; caaşer şalá oti haab ken anohi şoléah et'hèm.

Vers. 22—23 : Şi grăind acestea...

Ubedayeró zot vaipáh bàhem valòmer alèhem : kehú làhem et rúah hacòdeş ; vehalá col-aşer tis-lehú le-hatòtan venisláh làhem, vaaşer taasímu ie'şámu.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Vetòma ehád mişném heasár hanicrá Dídúmos lo-halá betòcam kebò Iéşua.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalţi ucenici...

Valaghidú lo hatalmidím hanişarím lemór raò rainú et-haadon. Valòmer alèhem : im-lò erè beiadáv et-roşem hamasmeròt veasím eteţbal bímcòm hamasmeròt veasím et-ladí beţidò lo aamin.

IN LIMBA SLAVONĂ

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

Suşciu je pózde v déni toi vo edînu ot subót, i dvérem zatvorénnam idéje beáhu uceníťa egó sóbrani stráha rádi iudéisca, príide Iisús i stà posredè, i glagóla im : mîr vám.

Vers. 20 : Şi după acest cuvînt...

Islè réc, pocazà im rúťe i nóze i rébra svoeà : vozádoavaşasea úbo uceníťa, videvşe Góspoda.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Recè je im Iisús páchl : Mir vám ; iacóje poslá Méa Otét, i áz posálálu vâ.

Vers. 22—23 : Şi grăind acestea...

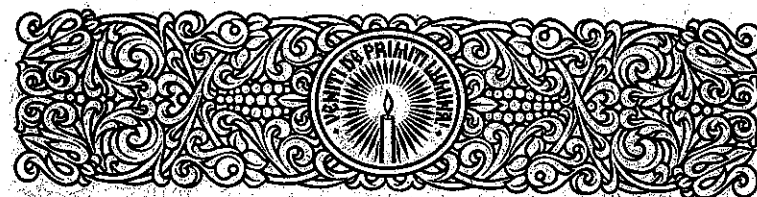
Islè réc, dúnu, i glagóla im : prílmíte dúh sviát. Imje otpustíte grehí, otpústeatsea im, i imje derjíte, derjátsea.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Fomà je edín ót obolunádeseate glagólemâi bliznét, ne bé tû s nimi, egdà príide Iisús.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalţi ucenici...

Glagólahu je emú družíi uceníťa ; vídehom Góspoda. On je recè im : áşce né víju ná rúcu egó lázvâ gvozdínâla, i vlojû pérsta moegò v lázvâ gvozdínâla, i vlojû rúcu molú v rébra egò né imù vérâ.

IN LIMBA RUSĂ

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

Вь тотъ же первый день, недели, вечеромъ когда двери дома где собирались ученики Его, были заперты, изъ опасенія отъ Иудеевъ, пришелъ, Иисусъ, и сталъ посреди, и говорить имъ : миръ вамъ !

Vers. 20 : Şi după acest cuvînt...

Сказавъ сие, Онъ показаль имъ руки и ноги и ребра свои. Ученики обрадовались, увидевъ Господа.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Иисусъ же сказалъ имъ вторично : миръ вамъ ! Какъ послаль Меня Отець ; такъ и Я посылаю васъ.

Vers. 22—23 : Şi grăind acestea...

Сказавъ сие, дунуль, и говорить имъ : примите Духа Святаго. Кому простите грехи, тому простятся ; на комъ оставите, на томъ останутся.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Томъ же, одинъ изъ двенадцати, называемый близнецъ, не былъ тутъ съ ними, когда приходилъ Иисусъ.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalţi ucenici...

Другіе ученики сказали ему : мы видели Господа, Но онъ сказалъ имъ : если не увижу на рукахъ Его ранъ отъ гвоздей, и не вложу перста моего въ раны отъ гвоздей, и не вложу руки моей въ ребра Его, не поверю.

IN LIMBA BULGARĂ

Vers. 19 : In ziua cea dintii a săptămîinii...

A вечерта в тоя ден, първи на седмицата, когато, вратата на къщата, дето се бяха събрали учениците Му, стояха заключени, поради страх от йуденте, дойде Исус, застана посред и им казва: мир вам!

Vers. 20 : **Și după acest cuvînt...**

I това като рече, показва им ръцете и нозете и ребрата Си. чениците се зарадваха, като видяха Господа.

Vers. 21 : **Atunci le-a zis Iisus...**

A Исус пак им рече: мир вам! Както Ме Отец прати, тъй и аз ви прашам.

Vers. 22—23 : **Și grăind acestea...**

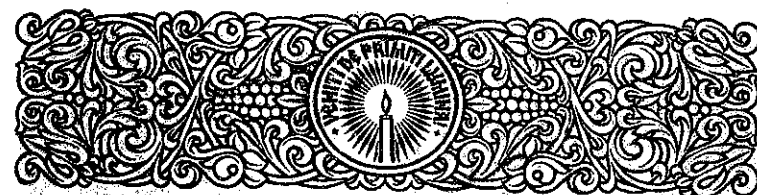
I като рече това, духна и им казва: приемоте Духа Светаго. а които простите греховете, тем ще се простят; на които задържите, ще се задържат.

Vers. 24 : **Însă Toma, unul din cei doisprezece...**

A Тома, един от дванайсетях, наричан Близнак, не беше с тях, когато дохожда Исус.

Vers. 25 : **Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...**

Другите ученици му казваха: видяхме Господа. А той им рече: ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, чема да певярвам.

IN LIMBA ENGLEZĂ

Vers. 19 : In ziua cea dintii a săptămîinii...

Late that Sunday evening, when the disciples were together behind locked doors, for fear of the Jews, Jesus came and stood among them. 'Peace be with you!' he said.

Vers. 20 : **Și după acest cuvînt...**

and then showed them his hands and his side. So when the disciples saw the Lord, they were filled with joy.

Vers. 21 : **Atunci le-a zis Iisus...**

Jesus repeated 'Peace be with you!', and said, 'As the Father sent me, so I send you.'

Vers. 22—23 : **Și grăind acestea...**

Then he breathed on them, saying, 'Receive the Holy Spirit! If you forgive any man's sins, they stand forgiven; if you pronounce them unforgiven, unforgiven they remain.'

Însă Toma, unul din cei doisprezece...

one of the Twelve, Thomas, that is 'the Twin', was not with the rest when Jesus came.

Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

Vers. 25 :

So the disciples told him, 'We have seen the Lord'. He said, 'Unless I see the mark of the nails on his hands, unless I put my finger into the place where the nails were, and my hand into his side, I will not believe it.'

IN LIMBA FRANCEZA

Vers. 19 : În ziua cea dintii a săptămîinii...

Le soir de ce même jour, le premier de la semaine, les portes où les disciples étaient assemblés étant fermées, parce qu'ils craignaient les Juifs, Jésus vint, et il fut là au milieu, et leur dit : la paix avec vous !

Vers. 20 : Și după acest cuvînt...

et quand il eut dit cela, il leur montra ses mains et sa côte, les disciples donc, voyant le Seigneur, eurent une joie.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Il leur dit encore : la paix avec vous ; comme mon Père m'a envoyé, je vous envoie aussi de même.

Vers. 22—23 : Și grăind acestea...

Et quand il eut dit cela, il souffla sur eux, et leur dit : recevez le Saint-Esprit ; ceux à qui vous pardonnerez les péchés, ils leur seront pardonnés, et ceux à qui vous retiendrez, ils seront retenus.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Or, Thomas, l'un des douze, appelé Didyme, n'était pas avec eux lorsque Jésus y était venu.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

Les autres disciples lui dirent donc : nous avons vu le Seigneur. Mais il leur dit : si je ne vois la marque des clous dans ses mains, et si je ne mets mon doigt dans la marque de clous, et si je ne mets ma main dans sa côte je ne croirai point.

IN LIMBA GERMANA

Vers. 19 : În ziua cea dintii a săptămîinii...

Um Abend aber desselben ersten Tages der Woche, da die Jünger versammelt und die Türen verschlossen waren aus Furcht vor den Iuden, kam Iesus und trat mitten ein und spricht zu ihnen : Friede sei mit euch !

Vers. 20 : Și după acest cuvînt...

Und als er das gesagt hatte, zeigte er ihnen die Hände und seine Seite. Da wurden die Jünger froh, dass sie den Herrn sahen.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

Da sprach Iesus abermals zu ihnen : Friede sei mit euch ! Gleichwie mich der Vater gesandt hat, so sende ich euch.

Vers. 22—23 : Și grăind acestea...

Und da er das gesagt hatte, blies er sie an und spricht zu ihnen : Nehmet hin den heiligen geist ! Welchen ihr die Sünden erlasset, denen sind sie erlassen ; und welchen ihr sie behaltet, denen sind sie behalten.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

Thomas aber, der Zwölf einer, der da heist Zwilling, war nicht bei ihnen, da Iesus kam.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

Da sagten die andern Iünger zu ihm : Wir haben den Herrn gesehen. Er aber sprach zu ihnen : Es sei denn, dass ich in seinen Händen sehe die Nägelmale und lege meinen Finger in die Nägelmale und lege meine Hand in seine Seite, will ich es nicht glauben.

ÎN LIMBA ITALIANĂ

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

O r la sera di quello stesso giorno, ch'era il primo della settimana, ed essendo per timor de Giudei, serrate le porte del luogo dove si trovavano i discepoli, Gesù venne e si presentò quivi in mezzo, e disse loro : Pace a voi !

Vers. 20 : Și după acest cuvînt...

E detto questo, mostrò loro le mani ed il costato. I discepoli dunque com'ebbero veduto Il Signore, si rallegrarono.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

A Hora Gesù disse loro di nuove : Pace a voi ! Comme il Padre mi ha mandato, anch'io mando voi.

Vers. 22—23 : Și grăind acestea...

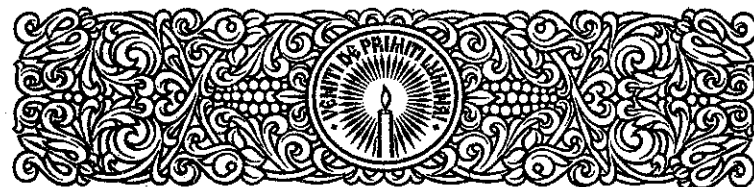
E detto questo soffio su loro e disse : Ricevete lo Spirito Sancto. A chi rimetterete i peccati, saranno rimessi, a chi li riterrete saranno ritenuti.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

O r Toma detto Didimo, uno de'dodici, non era con loro quando venne Gesù.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

G li altri discepoli dunque gli dissero : Abbiām veduto il Signore ! Ma egli disse loro : Se io non vedo nelle sue mani il segno de' chiodi e se non metto il mio dito nel segno de'chiodi, e se non metto la mia mano nel suo costato, io non credero.

ÎN LIMBA SPANIOLĂ

Vers. 19 : În ziua cea dintîi a săptămîinii...

C uando llegó la noche de aquel mismo día, el primero de la semana, estando las puertas cerradas en el lugar donde los discípulos estaban reunidos por miedo de los judíos, vino Jesús, y puesto en medio, les dijo : Paz a vosotros.

Vers. 20 : Și după acest cuvînt...

Y cuando les hubo dicho esto, les mostró las manos y el costado. Y los discípulos se regocijaron viendo al Señor.

Vers. 21 : Atunci le-a zis Iisus...

E ntonces Jesús les dijo otra vez : Paz a vosotros. Como me envió el Padre, así también yo os envío.

Vers. 22—23 : Și grăind acestea...

Y habiendo dicho esto, soplo y les dijo : Recibid el Espíritu Santo. A quienes remitiereis los pecados, les son remitidos ; y a quienes se los retuviereis, les son retenidos.

Vers. 24 : Însă Toma, unul din cei doisprezece...

p ero Tomas unor de los doce, llamado Didimo, no estaba con ellos cuando Jesús vino.

Vers. 25 : Deci i-au spus lui ceilalți ucenici...

L e dijeron, pues, los otros discípulos : Al Señor hemos visto. El les dijo : Si no viere en sus manos la señal de los clavos, y metiere mi dedo en el lugar de los clavos, y metiere mi mano en su costado, no creeré.